

Anchete Biroul Teritorial Oradea - 2013

Dosar nr. 712/2013 întocmit în urma sesizării din oficiu - referitoare la respectarea dispozițiilor constituționale privind protecția copiilor și a tinerilor prevăzute de art. 49 din Constituția României

În urma difuzării pe postul de televiziune ProTv, în data de 24 octombrie 2013, a reportajului „**Acuzații grave la un centru de plasament din Oradea. Copiii spun că sunt bătuți cu pumnii de angajați**” în care se relatează că mai mulți tineri dintr-o instituție pentru copii cu probleme psihosociale îi acuză pe educatori și chiar pe șeful centrului de cruzimi de neimaginat, instituția Avocatul Poporului s-a autosesizat și a efectuat o anchetă la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bihor și la Centrul de plasament pentru copii cu probleme psihosociale Oradea.

Având în vedere ancheta efectuată la Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului Bihor și la Centrul de plasament pentru copii cu probleme psiho-sociale Oradea și documentele transmise de către DGASPC Bihor am constatat următoarele:

- Centrul nu deține licență de funcționare, deține doar acreditare ca furnizor de servicii sociale stabilită prin decizia Comisiei Județene de Acreditare a furnizorilor de servicii sociale Bihor.
- Centrul de plasament găzduiește copii cu probleme psihosociale, dar și copii cu dizabilități.
- S-a constatat existența unei stări generalizate conflictuale între angajați și beneficiarii centrului la nivel declarativ. Din declarațiile copiilor rezultă că până la efectuarea controlului din perioada 21.05.2013-28.05.2013 au existat frecvente abuzuri fizice și verbale asupra beneficiarilor centrului săvârșite de către personalul angajat al centrului. Ulterior, abuzurile fizice sunt mai rare însă persistă abuzurile verbale. Existența abuzurilor verbale reiese și din declarația psihologului centrului.
- Hrana, asigurată de o firmă de catering, este porționată de angajații centrului. Copiii afirmă că aceasta este insuficientă deoarece este sustrasă de personalul centrului.
- Pe parcursul nopții copiii sunt închiși în cameră, necesitățile fiziologice făcându-le în găleți.
- Sunt folosite metode de pedepsire abuzive: închiderea în centru și nefrecventarea școlii, aruncarea porției de mâncare dacă copilul întârzie.
- La solicitarea noastră privind registrul de sesizări și reclamații din partea beneficiarilor centrului, șeful de centru ne-a comunicat că acesta a fost ars în urma unui incendiu care a avut loc în centru.
- Copiii nu au primit banii pentru nevoi personale (28 lei lunar) de la sfârșitul anului 2012. Din suma acordată pentru anul 2012 le-a fost reținută suma de 50 lei/copil pentru reparații în centru.
- Deși din raport rezultă abuzul, nu au fost sesizate organele de urmărire penală întrucât, cu toate că declarațiile copiilor se mențin, Comisia de disciplină a concluzionat că abuzurile nu au fost confirmate.

În urma tuturor aspectelor constatate apreciem că nu au fost respectate următoarele dispoziții legale:

- Art.49 din Constituția României, republicată, potrivit căruia copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor;
- Art.1 alin.2 și art. 85 alin.1 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora autoritățile publice sunt obligate să respecte, să promoveze și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, să protejeze copilul împotriva oricăror forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență;
- Art. 28 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia copilul are dreptul la respectarea personalității și individualității sale și nu poate fi supus pedepselor fizice sau alte tratamente umilitoare ori degradante. Măsurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub nici un motiv pedepsele fizice, ori acele care se află în legătură cu dezvoltarea fizică, psihică sau care afectează starea emoțională a copilului.
- Art.96 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia în cazul în care abuzul sau neglijarea a fost săvârșite de către persoane care, în baza unui raport juridic de muncă sau de altă natură, asigurau protecția, creșterea, îngrijirea sau educația copilului, angajatorii au obligația să sesizeze de îndată organele de urmărire penală și să dispună îndepărtarea persoanei respective de copiii aflați în grija sa.

Având în vedere aceste aspecte, Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 15 din 18 noiembrie 2013.